

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Jutri seja OLO Kranj

Razprava o gozdno-gospodarskih območjih

Republiški zakon o gozdovih je tudi na Gorenjskem sprožil razprave o določitvi in oblikovanju gozdnogospodarskih območij. O tem so razpravljali vsi pristojni organi, ki so svoje predloge postavili tudi okrajnemu svetu za gospodarstvo. Omenjeni svet je te predloge proučil in sklenil, da bi bilo smotno na Gorenjskem uzakoniti dve gozdnogospodarski območji, in sicer triglavsko in kranjsko gozdnogospodarsko območje. Triglavsko gozdnogospodarsko območje zajema vse gozdove v mejah občin Radovljica in Jesenice, kranjsko gozdnogospodarsko območje pa vse gozdove v mejah ostalih treh občin (Trzin, Kranj in Škofja Loka). Dokončno bo o tej razdelitvi sklepal okrajni ljudski odbor Kranj na jutrišnji seji obeh zborov.

Temeljni zakon o gozdovih namreč predpisuje za pravilno gospodarjenje z gozdovi gozdnogospodarska območja, ki se oblikujejo po naravnih, gospodarskih in drugih razmerah in ki kažejo, da je območje enota oziroma celota. Velikost enote naj se določa po naravi, ki glede na stanje in strukturo gozdov omogoča smotrni razvoj gozdarstva na določenem področju. Na področju gozdnogospodarskega območja naj bi se omogočilo dolgoročno gospodarjenje. Pri tem bi bilo potrebno težiti za povečanje lesne zaloge in skrbeti za res racionalno izkoriščanje gozdov.

Za jutrišnjo sejo obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Kranj je predvidenih še več drugih zadev. Omenimo naj še samo one, ki se nanašajo na zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev. Jutri bodo namreč predvideno sprejeli odlok o prispevku iz proračuna občin, ki se plačuje skladu zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev kot del stroškov za zdravstvene storitve. Odborniki bodo razpravljali tudi o višini premije, ki jo plačujejo kmetijski proizvajalci za pokritje izdatkov osnovnega zdravstvenega zavarovanja v okraju Kranj. Odborniki bodo razpravljali tudi o skladu zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev in o spremembi odloka o razširjenem zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev na območju kranjskega okraja.

Iskali bodo freske

Restavratska delavnica Mestnega muzeja v Kranju se bo te dni lotila dela na terenu. Gre za načrtno sondiranje starejših arhitektonskih objektov na področju Bleda in Bohinja. Nadejajo se, da bodo našli na zanimive primere stenskega slikarstva. Dosedanje najdbe na obeh področjih namreč precej obetajo. Precej objektov je, ki še niso bili raziskani.

Da se bodo restavratordi lotili prav okolice Bleda in Bohinja ni zgolj naključje. Obe področji veljata kot močni turistični središča. Sledijo odkritje raznih kulturnozgodovinskih spomenikov pa pomembni nov prispevek k privlačnosti kraja in hkrati prispevek k razvoju turizma. — S.

IZVOZ ŠKOFJELOŠKIH PODJETIJ V I. TROMESEČJU

NIKO presega plan izvoza

Poročali smo že, da letni plan izvoza gospodarskih organizacij škofjeleške občine znaša preko 919 milijonov deviznih dinarjev, kar je v primerjavi z vrednostjo lanskega leta precejšnjo povečanje. Svojega plana pa gospodarske organizacije za prvo tromesečje niso v celoti dosegle. Izjema je podjetje NIKO, ki je v treh mesecih doseglo letni plan izvoza že z 29,9 odstotka, se pravi, da je četrtletni plan presega za 4,9 %. Tudi vrednost doseženega izvoza je pri podjetju NIKO najvišja, saj znaša 22 milijonov 982 tisoč deviznih dinarjev, medtem ko je druga najvišja pri Šoširju in znaša 21.236.000 deviznih dinarjev.

Loške tovarne hladilnikov v I. tromesečju sploh niso izvažale,

VELIKI IN MALI — FOTO: F. PERDAN

NEKAJ MISLI O PROMETNI VARNOSTI V NAŠEM OKRAJU

Niso še izkoriščene vse možnosti za večjo varnost

Lani je bilo v našem okraju 20 hudih prometnih nesreč, pri katerih se je smrtno ponesrečilo 31 oseb. Razen tega so bili karamboli, pri katerih je bilo 144 težko poškodovanih in 220 lahko poškodovanih oseb 108 nesreč pa se je končalo z večjo ali manjšo materialno škodo, ki pa skupno znaša okoli 46 milijonov dinarjev. V primerjavi z letom 1960 sicer ne gre za neko bistvenejšo povečanje števila nesreč, kljub povečanemu prometu (zaradi določenih varnostnih ukrepov število nesreč ni naraščalo vzporedno s porastom prometa), vendar pa je zaskrbljujoče dejstvo, da je prav lani precej poraslo število hudih prometnih nesreč. Ker pa so letos ceste precej slabše kot ne v primerjavi z lani in ker se že kaže da bo promet v našem okraju letos še večji, so bržkone potrebni določeni ukrepi, ki so še možni, da bi preprečili morebitni porast nesreč v letošnjem letu.

O vseh problemih glede tega je nedavno razpravljala svet za notranje zadeve in občo upravo pri OLO Kranj in osvojili več predlogov, ki bodo v kratkem dobili svojo veljavo tudi v praksi. Čeprav gre v večini primerih za nove zadeve, ki so izvedljive brez večjih ali pa sploh nobenih denarnih sredstev, zagotavljajo pa večjo varnost in hitrejšo odvijanje prometa, bodo v kratkem veljavni tudi takšni predpisi, ki imajo lahko za posledico določeno gospodarsko škodo, če se prizadeje zadeve ne bodo pravočasno lotili. V prihodnjih dneh bo prepovedano ustavljanje vseh vozil na cestah I. in II. reda med 8. in

18. uro, kar se zlasti velja za Jesenice, Kranj in Trzin, kjer je promet najgostejši, ceste pa so ozke. S tem predpisom bodo prizadete številne gospodarske organizacije, ki so vezane na dobavo svojega blaga v prodajo, vendar pa je ukrep brez pomislekov izvedljiv in tudi v skladu z naravnim prometom. Bržkone bo v kratkem prepovedan tudi promet s tovornimi avtomobili, traktorji in vprežnimi vozili na cesti I. reda od Jeprce do Podkorena in na cesti II. reda Lese-Bled, in sicer ob sobotah od 15. ure dalje pa do ponedeljka do 3. ure. Nadalje bo s 15. junijem etos prepovedano ustavljanje avtomobov na cestah I. in II. reda povsod tam, kjer ni urejenih postajališč. Podoben ukrep bo veljal tudi za vsa tista gostišča ob omenjenih cestah, ki nimajo parkirališč, seveda pa bo prepovedano ustavljanje za vsa vozila. Glede tega bodo prav gotovo morali biti zainteresirani gostinci sami, kar bodo lahko imeli tudi občutnejšo škodo zaradi prometa.

Poseben problem doslej je bil po občinah, kjer so bili prav odgovorni občinski organi večkrat skoraj nezainteresirani glede ureditve in označb javnih parkirnih prostorov (kot tudi samih cest). Medtem ko sedaj že govorimo o neprekinjenem turističnem prometu (v zimski, zgodnji, poletni in pozni sezoni), pa v mnogih krajih zadeva niti za nekaj glavno oziroma sedanjo letno sezono ni urejena. Zaradi premajhnega prizadevanja nekaterih — ali večkrat prepočasnega ukrepanja — imamo prav gotovo določene izgube, ki bi jih lahko dal turistični promet. Z drugimi besedami, največ problemov povzroča prav lokalni promet, kjer pa obstaja tudi največ še neizkoriščenih možnosti, da bi ureditev prometa (pločniki, kole-

AKTIVNOST OBČINSKIH KOMISIJ ZA IZVAJANJE PREDPISOV O DELITVI ČD

Premalo so upoštevali družbena merila

POMANJKLJIVA DOKUMENTACIJA — VSESTRANSKA STROKOVNA POMOČ OBČINSKIH KOMISIJ

Kljub temu, da imajo občinske komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah in zavodih za seboj komaj dobrih štirinajst dni dela, pa so že dale nekatere konkretne ugotovitve. Predvidevanja, da bodo morale te komisije nuditi zlasti manjšim gospodarskim organizacijam precejšnjo strokovno pomoč, so se že uresničila. Prav tako so komisije tudi ugotovile, da mnogi pravilniki nimajo potrebne dokumentacije, ki bi omogočila vpogled v problematiko delitve čistega dohodka. To velja za gospodarske organizacije in zavode. Glede na take ugotovitve so morale komisije planirati nadaljnje čelo tako, kakor je narekoval položaj. Nesmiselno bi bilo namreč, da bi takoj pričeli z določenimi administrativnimi posegi. Zato so občinske komisije ubrale drugo pot. Najprej so organizirale razna posvetovanja in predavanja, kjer so prizadele podrobneje in konkretnije seznaniti s to problematiko.

Občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka pri ObLO Jesenice je prejšnji teden v okviru Delavske univerze organizirala predavanja o navodilih in splošnih načelih o delitvi čistega dohodka. Pristojni zahtevali, da bodo ta predavanja nedvomno pospešila delo zlasti v manjših gospodarskih organizacijah, kjer so bili doslej o tej problematiki slabo in površno seznanjeni. Jeseniška komisija je tudi sklenila, da bo poslala dva svoja člana na seminar oziroma predavanje v Ljubljano, kjer se bosta lahko seznanila s podrobnejšimi navodili, ki jih splošna navodila in predpisi ne konkretizirajo.

Taka ali podobna posvetovanja oziroma predavanja so imeli tudi v nekaterih drugih občinah. Da bi bila ta predavanja čimbolj uspešna, so jih organizirali ločeno po posameznih dejavnostih ali pa so

ločili vsaj neospodarske dejavnosti od gospodarskih. Na teh razgovorih in pri drugem delu občinskih komisij se je povsod pokazala nujnost ukrepa, ki ga je izdal Zvezni izvršni svet glede navodil o izvajanju načel in splošnih meril za delitev čistega dohodka. Zbrani podatki namreč kažejo, da je precej gospodarskih organizacij, ki niso upoštevale družbenih meril, ki jih okvirno nakazuje ta resolucija o gospodarskem razvoju LRS in resolucija o perspek-

tivnem gospodarskem in družbenem razvoju okraja Kranj. Zamejmarjanje osnovanih ekonomskih ter družbenih zakonitosti in vsiljevanje subjektivnih teženj pri sestavljanju sedaj veljavnih pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka je v nekaterih gospodarskih organizacijah vzbudilo določeno nezadovoljstvo in hkrati povzročilo tudi nesorazmerje med potrošnjo in proizvodnjo. Niso bili tudi osamljeni primeri, da so podjetja večkrat menjala razmerje v delitvi čistega dohodka.

Za proučevanjem delitve čistega dohodka bodo morale predvsem nekatera podjetja zbrati potrebno dokumentacijo, ki je sedaj v posameznih pravilnikih dokaj revna. Ta dokumentacija bo omogočila podrobnejši vpogled v problematiko. Primerjave in izračuni, ki jih bo morala napraviti vsaka gospodarska organizacija, bodo pokazali, v kolikšni meri je sedanja delitev čistega dohodka ekonomsko in družbeno utemeljena. — P.

STANOVANJSKA GRADNJA V PRIHODNIH LETIH

Na tri stanovalce dve sobi

Vseh 135.291 stalnih prebivalcev našega okraja stanuje v 33.628 stanovanjih, kjer ima vsak človek v povprečju 13,7 kvadratnih metrov stanovanjske površine na razpolago. Čeprav so se stanovanjske razmere v zadnjih letih delno začele premikati na bolje, pa ti podatki iz 1960. leta vendar še kažejo na občutno stisko. Še l. 1956 so bili štirje stanovalci v dveh sobah (točneje 1,9 prebivalcev na 1 sobo). Ta odnos se je že iz 1960. leta precej izboljšal. Z intenzivno stanovanjsko gradnjo pa, ki je predvidena v prihodnjih letih oziroma v sedanjem petletnem obdobju, pa je predvideno, da bodo 1965. leta v povprečju že samo trije stanovalci imeli na razpolago dve sobi (1,6 na sobo). Stanovanjska površina na človeka se bo povečala na 15,3 kvadratne metre.

Seveda ti povprečni podatki nikakor ne pokažejo pravega stanja, zakaj odstopanja od povprečja so zelo velika.

Podatki iz leta 1960 prav tako kažejo, da so hiše oziroma stanovanja v povprečju zelo stara — 77,1 odstotkov je zgrajenih pred zadnjo vojno, 36 odstotkov pa je celo starih nad 60 let. Večji razmak stanovanjske gradnje je za beležene v obdobju 1936–1960, ko je bilo v našem okraju zgrajenih za to dejavnost vloženih 7 milijard in 715 milijonov dinarjev. V 2.773 novih stanovanjih in je bilo sedanjim petletnem obdobju (1961–65) pa je predvideno, da bi se stanovanjska gradnja še podvojila. Skupno naj bi zgradili 5.950 novih stanovanj v vrednosti 19 milijard in 961 milijonov dinarjev. Vsako leto naj bi zgradili povprečno po 1.190 novih stanovanj.

Vse to so seveda šele predvidene načrti, ki ob uresničevanju prihajajo v mnoge težave. To zlasti ob sedanjih ekonomskih te-

žavah v okviru širše mednarodne integracije. Toda po vseh občinah oziroma po delovnih kolektivih razumejo stanovanjsko gradnjo kot osrednji ključ za dvigovanje delovne storilnosti in urejevanje življenjskih razmer delavcev. Seveda se delno spreminja oblika financiranja teh gradenj. Delno to prevzemajo skladi za stanovanjsko gradnjo in tudi gradbena podjetja, tako da gradijo stanovanja za pristoječo prodajo, delno pa se po kolektivih že tudi uveljavlja težnja po sodelovanju samih interesentov, da si v obliki prihrankov oziroma prispevkov vnaprej zagotovijo potrebna stanovanja. — K. M.

Gostovali bodo na Koroškem

Za igralsko družino prosvetnega društva Jezerca lahko rečemo, da ji je uspelo navezati tesne in stalne stike s koroškimi Slovenci, ki žive v Železni Kapli in okoliških krajih. Ti stiki, ki se odražajo v občasnih medsebojnih obiskih, ne da bi pri tem posredovala SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA v Celovcu. Jezerjani pa so v zadnjem času dobili še enega posnemalca. To je pevski zbor prosvetnega društva »Ivan Cankar« iz Virmas pri Škofji Loki, ki se prav te dni marljivo pripravlja na koncert v Skofljah nad Vrbskim jezerom. Slovence onkraj Karavank bodo obiskali v soboto, 20. maja. Seveda so za to prijetno srečanje pevci iz Virmas pripravili spored slovenskih narodnih pesmi. S.

Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in pojavi • Obrazi in po

„Ne maram sitnosti!“

Iz tovarne so se usli delavci. Pred kolezarnico je nastala gneča.

Takrat se je nepričakovano hitro zgodilo nekaj na cesti. Zavore mopedov so rablo zavile in možak s hološom je ležal na tleh. Malo dalje se je mopedist Bernard ustavil, obrnil in se vrnil k kolezarni. Ta bil tam sam, nezavesten. V tistem hipu so se približali prvi delavci. Polagoma se jih je nabralo kar precej. Ko je približevali tovarniški zdravnik, se je komaj že zrihtil skozi obroč gledalcev. Morda deset minut kasneje je bila tam že tudi prometna milica. Ko pa je eden izmed njih potegnil iz žepa beležnico in začel spraševati, kdo je videl dogodek, so se skoraj vsi

razili. Samo trije, štirje so ostali. Vendar med njimi ni bilo nikogar, ki bi lahko pojasnil, kako je bilo.

Spričo hude nesreče se je preiskoval nadaljevala. Kolezar je namreč dobil pretres možganov in zaradi posledic tudi delno invalidnost. A breme odgovornosti je padlo na mopedista Bernarda, vestnega delavca in očeta številne družine. Zaman je dokazoval, da je vozil pravilno, da sploh ni zadel v kolezarni, da je kolezarni aktivka zdrsela v sprednje kolo in da ga je takrat zaneslo in vrglo naravnost pred moped. Nikogar ni bilo takrat tam, ki bi lahko to potrdil. Tudi njegova trditve o neki priči, da je namreč tik kolezarni na cesti bil

takrat tudi neki možik, ni obveljala. Ko pa so v kolektiv, kjer sta zaposlena Bernard in ponesrečeni kolezar, začeli obširneje razpravljati o tem dogodku in obujati spomine na tisti dan, se je odkril nekaj — da je namreč vse skupaj videl Riko.

Ko so Rika potem spraševali, zakaj se ni javil, je brezbržno zamahnil z roko: »Nisem maral imeti sitnosti po sodnjah in drugod okrog.« Najbolj pa je vse osupnil, ko je prav isto ponavljal, ko so ga vprašali, zakaj ni ostal pri ponesrečenem ob sami nesreči in mu nudil pomoč. Da bi ne imel sitnosti, kot je pravil, je pustil tik sepe ponesrečenega človeka. Prav tako je prepustil mopedista Bernarda z vsemi krivičnimi obtožbami in budimi ekonomskimi posledicami, ki bi lahko sledile. — K. M.

TE DNI PO SVETU

KOČA POPOVIC V BOLIVIJU

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je v petek zvečer prišel na tridnevni uradni obisk v Bolivijo. V soboto dopoldne pa ga je sprejel predsednik Bolivije Viktor Paz Estenssoro. Za tem sta se Koča Popović in bolivijski zunanji minister José Fellman Velarde razgovarjala o bilateralnih odnosih in o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Pričakujejo, da bodo med obiskom podpisali konvencijo o tehničen sodelovanju in konzularno konvencijo med Bolivijo in Jugoslavijo.

o bilateralnih odnosih in o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Pričakujejo, da bodo med obiskom podpisali konvencijo o tehničen sodelovanju in konzularno konvencijo med Bolivijo in Jugoslavijo.

DEBRE KOT PRIČA NA PROCESU PROTI SALANU

Bivši francoski premier Debré je bil v soboto prva priča na sobotnem procesu proti oasovskemu šefu Salanu. Debré je obsojil dejavnost tajne vojaške organizacije in poudaril, da je OAS uničil upanja, da bi evropski priseljenci živeli v miru v neodvisni Alžiriji.

RASNA DISKRIMINACIJA V JUŽNOAFRIŠKI UNIJI

Po vesteh časopisnih agencij iz Južnoafriške unije je ta država, v kateri vlada najostrejša rasna diskriminacija, spet na pragu novih nemirov, ki jih lahko povzroči zadnji ukrepi Verwoerdove vlade. Gre namreč za ustanovitve »vlade« za področje Transval, za množično razseljevanje Indijcev iz 12 predelov mesta Durban in za sprejem novega zakona o »sabotažah«, ki določajo kazni od pet let ječe do smrtne kazni.

Indie in dogodki

V času, ko francoska porota in zbor vojaških sodnikov zaslišuje v pariški palači pravice voditelja francoskih desničarjev in kralja OAS generala Salana, prireja general de Gaulle svoj znameniti »Tour de France«. To politično popotovanje po srednji Franciji ne bi bilo deležno takšnega zanimanja, če de Gaulle ne bi pred mikrofonom lomil zelo trdih orehov. Generalov rapir je sicer resda še vedno v nožnici, videti pa je kljub temu, da si ga je general pred odhodom na pot nabrusil. Rezilo francoskega rapirja postaja tako v tem razmejitvenem času za Francijo neprimerno ostreje proti družinskim zvezam onstran Atlantika. General de Gaulle ima polovljene alžirske roparje za rešetkanih in s pripravami visile ne kaže naglice, saj je v bistvu še vedno doborosrčen očka do vojakov, čeprav se nanje ne zanese popolnoma. Njegova pozornost se je, kot vse kaže, obrnila v stran od Alžirije. Na alžirski neuspeh je bil pozabljen v novih naporih, da bi prilezel na najvišji od svetovne politike. Če je de Gaulle ostal

v Alžiriji na kolenih, hodi v Franciji precej vzvratno in iz številnih mest srednje Francije razglasa svojo moč.

De Gaulle je že pred odhodom na gostovanje po provinci pripravil nekaj izvirnih stavkov svoje politične filozofije. Sredi te-

klearnih orožjih izgubil razsodnost in pamet. Francija je v trenutni razdelitvi sveta tista sila, ki bo lahko po svoje razsojala. Dva orjaka potrebuje razsodnika, ki ga bosta našla v Franciji, če bo ta vzela usodo v svoje roke. Usoda za de Gaulle po-

Evropi med Vzhodom in Zahodom.

Iz teh strateških zamisli ni težko izluščiti, zakaj Francija nasprotuje berlinskim razgovorom in zakaj ostaja do ameriških naporov tako pretrfano ravnodušna. Francozi sicer Ameri-

Generalov rapir

dna je na tiskovni konferenci v Elizejski palači začel atomsko ofenzivo. De Gaulle si želi jedrskega orožja bolj kot lačen kruha. Ko je razlagal cilje svoje jedrske oborožitve in potrebo, da Francija postane prvovrstna nuklearna sila, verjetno ni razpolagal z »za lase privlečenimi« podatki. Francoze je izpodbudil, da morajo biti sposobni, da sami dajo svoj delež francoski usodi, ne glede na to, kaj bo to zahtevalo in kaj se lahko zgodi.

De Gaulle je napravil s to primerjavo, ko je ugotovil, da sta na svetu dve državi, ki drugim krojita kape in sta sposobni, da druga drugo uničita v nekaj urah. De Gaulle je v tem strahu pred močjo dveh orjakov v nu-

meni nič več in nič manj kot atomsko in jedrsko orožje.

Takšna pojmovanja niso nova. To so že stare modrosti, ki si jih de Gaulle od vsega začetka vtepa v glavo.

Verjetno bi bilo smotno, če bi si francosko razlago ogledali od blizu. Težnja za ustanovitvijo »tretje svetovne sile« je v skladu z generalovimi ambicijami in načrti. »Tretja svetovna sila« pa lahko samo nastane, če bo ime: vojaško in politično hrbenico. Ta cilj bo mogoče doseči z izgradnjo lastnih jedrskih orožij in s političnim združenjem Francije in Zahodne Nemčije. Ta evropska dvoživka bi lahko izravnala porušeno ravnotežje v

članom ne odrekajo pravice, da delajo, kar vidijo, da je dobro, vendar priporočajo izvirnim Američanom, da je vedno bolje ostati v ozadju.

Na dlani je, da odmev v Ameriki na de Gaullovo originalnost ni požel odobravanja. Američanom delajo francoske razlage pregledne, ker se bojijo razdora pod »skupno zahodno streho«. Zaradi tega prigovori iz Bele hiše niso bili obzirni in pomirjevalni. Notranje razlike in medsebojna nasprotja zaskrbljujejo Belo hišo. Zlasti se, ker je de Gaulle vztrajal, da od svojih stališč ne bo popustil niti toliko, kolikor je za nohtom črnega.

ZDRAVKO TOMAZIČ

OBISKALI SO ŠTAJERSKA PODJETJA

Dijakom IV. letnika Tehnične srednje šole na Jesenicah je takoj po zaključku pouka organiziral Zelenarski izobraževalni center na Jesenicah strokovno ekskurzijo po Štajerski. Ogledali so si rudnik premoga v Trbovljah, Zelenarsko Štore, tovarno »Impol« v Slovenski Bistrici, Novo Velenje, pa tudi Askerčev dom v Rimskih Toplicah in Č. C. e s starim gradom. Ekskurzija je bila odlično organizirana in hkrati za bodoče metalurške tehnike, ki bodo opravljali diplomatski izpit junija meseca, velikega pomena. — P. U.

LANI NAD 200 IZLETOV

Jesenjska poslovalnica turistične agencije »Izletnik« je lani na svojem področju opravila nad 170 prevozov in organizirala 54 aranžiranih izletov po domovini in v tujino.

Letos do aprila so opravili že 60 prevozov in organizirali 11 izletov, od teh 2 v tujino. Danes so z Izletnikovimi avtobusi odšli na strokovno ekskurzijo v Hrastnik, Velenje in Celje delavci elektrodne oddelka jesenjske Zelenarske. — M. Z.

»ROBIN HOOD« V RADOVLJICI

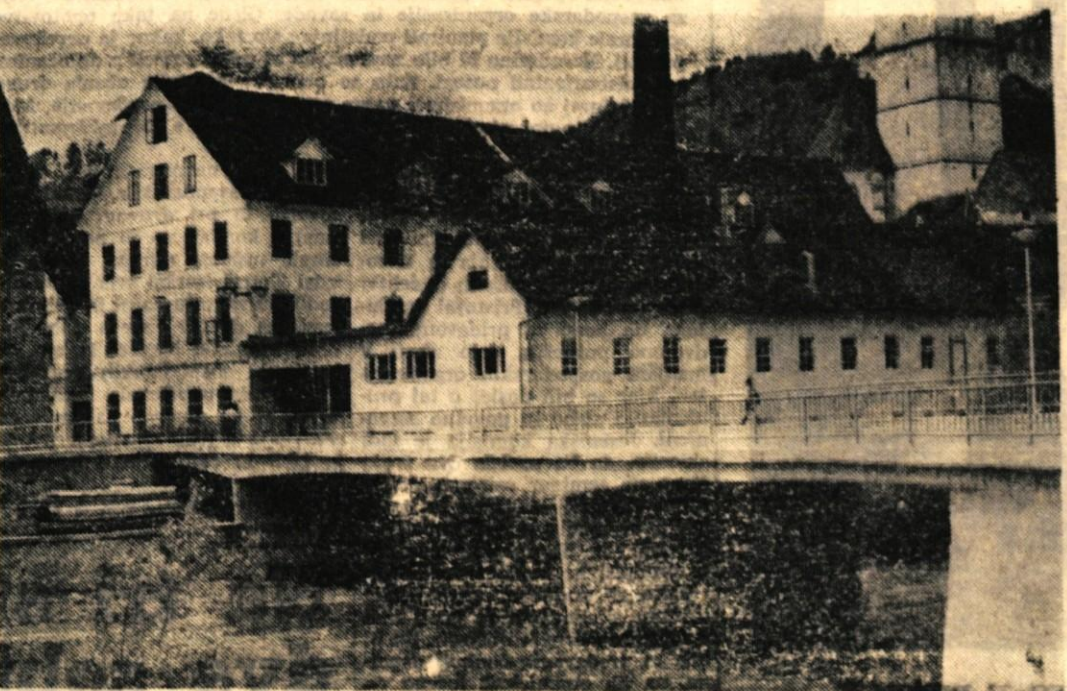
Ze nekaj dni se mudi filmska ekipa rimske proizvodne hiše »Buona Vista«, ki jo vodi režiser Umberto Lenzi, tehnične usluge pa ji nudi ljubljanski »Triglav-film«, na Spodnjem Lencovem pri Radovljici. Posneli bodo nekaj prizorov za celovečerni film »Robin Hood«, ki bo v color totalcoppu. V gozdiku so postavili leseno gostilno, ki jo zahteva smelna knjiga. Pri tem pa naj omenimo, da bo Radovljica v ozadju predstavljala v tem filmu Nottingham. V naslovni vlogi nastopa Don Barnette, njegovo zaročenko Anno pa interpretira Gila Scala. — St. S.

POCENI ROŽE

Pred šolo »Franceta Prešerna« v Kranju sem videl pred dnevi v zgodnjih jutranjih urah tale prizor. Po Gregorčičevi cesti je prišla ženska srednjih let, zavila pred šolo in si iz najlepšega razcvetlega grmicha španskega bezga svobodno in brezbrizno nalomila bogat šopek. Potem je vsa srečna odšla proti šoli »Simona Jenka«.

Ko so pred kratkim prav na tej šoli imeli ustanovni zbor društva prijateljev mladine za območje Vodovodnega stolpa, je eden izmed govornikov poudarjal, da čisto krivimo le otroke za obnašanje na cesti in za teptanje zelenice, vrto in podobno. Prav ta primer pred šolo je podkrepil te ugotovitve. Slabe primere zelo radi posnemajo celo starejši ljudje, kaj šele otroci. Zato so take »poceni rože« lahko zelo drage za naše parke in vrtove in za olepševalno in kulturno dejavnost sploh, zlasti pa drage pri vzgoji mladih v odnosu do skupnih stvari.

K. M.

V škofjeloški tovarni klobukov prav sedaj vršijo rekonstrukcijo, ki bo vključila tudi pripravo na izgledu na obeh poslopih. V njih bodo uredili kiju avničarsko delavnico, laboratorij in barvarno

Železarji o svojih problemih

Pretekli petek je bila na Jesenicah konferenca organov delavskega samoupravljanja jesenjske Zelenarske. Na njej so med drugim poudarili, da bo v prihodnje treba več govoriti o gospodarjenju v podjetju. Vodilni uslužbenci podjetja so seznaili navzoče z aktualnimi problemi v podjetju. Namreč rezultati gospodarjenja v Železarni v prvih 4 mesecih letos niso bili povsem zadovoljivi. Proizvodnjo po količini so sicer povečali za 4,5 odstotka v primerjavi z istim obdobjem lani, niso pa dosegli realizacije. Dviganje narča prodaje, ki je trenutno za 706 milijonov v zaostanku, se odraža tudi pri čistem in osebnem dohodku. To pa se doslej ni odražalo v zadostni meri pri izplačilu akontacij na račun osebnih dohodkov. V tem obdobju so namreč izplačali 117 milijonov dinarjev več akontacij, kot so dosegli osebnih dohodkov.

Ta problem bi lahko rešili na dva načina, in sicer da bi pametno gospodarili in s tem povečali čisti dohodek ali pa da bi akontacije prilagodili dejanskemu dohodku.

Mladina - delovni pobudnik

Minulo nedeljo je imela mladinska organizacija v Velešovem polletno konferenco. Iz poročila in razprave povzemamo, da je bila mladina v preteklem obdobju dokaj delavna, zlasti kar zadeva družbeno in zabavno področje. Mladina je skupno s Socialistično zvezo ustanovila klubski prostor, kamor so namestili tudi televizijski sprejemnik. Da ima klub dovolj mladih in starih obiskovalcev, menda ni treba posebej poudarjati. Mladi-

o konkretnih ukrepih, ki jih bodo v zvezi s tem sprejeli, bo v petek razpravljala tudi centralni delavski svet Zelenarske, nato pa tudi kolektivni ekonomskih enot. — J. P.

na je organizirala tudi plesne vaje, predavanja »SOLO ZA ŽIVLJENJE« itd. V prihodnje nameravajo poživiti svoje delo predvsem na športnem področju, razen tega bodo poskrbeli, da bo klubsko življenje še bolj zanimivo. Poskrbeli bodo tudi za knjižnico, dopisovalni bodo v lokalno glasilo, organizirali predavanja ipd. — Program je zelo obširen in lahko se nadejamo, da ga bodo tudi uresničili. — Č.

Ob tednu požarne varnosti

Kadar pride do požarov, se skoraj vedno ne domislimo vloge in dela gasilske organizacije. Zato pa imamo vsako leto v vsej državi požarnovarnostni teden, ki je namenjen propagandi gasilske preventivne službe ter izboljšanju vseh požarnovarnostnih naprav v našem vsakdanjem življenju in prav tako tudi aprekdu celotne gasilske organizacije.

Teden požarne varnosti torej ni namenjen večjim gasilskim vajam in paradam, temveč temu, da seznani državljanse s preventivo, požarnovarnostno službo in z zavarovanjem našega gospodarstva, predvsem pa našega človeka pred požari. Za teden požarne varnosti je torej primerno, da s predavanji in filmi po obratih in lolah, v razstavah in pregledih požarnovarnostnih komisij v tovarnah, delavnicah in gospodarstvih pripomoremo, da bi vsi bolj upoštevali požarnovarnostne predpise in s tem pripomogli k zmanjšanju števila požarov.

Gasilska organizacija na Gorenjskem je postala po vojni zelo močan družbeni činitelj. Danes imamo na Gorenjskem okoli 12.000 gasilcev, ki se z učenjem in vajami nenehno izpopolnjujejo, da lahko v sili nadležno včasih za celo lastnega življenja in zdravja, sleherni požar. Prav tem prizadevanjem gasilske organizacije s pomočjo oblastnih organov se imamo zavezati, da se je v minulem letu zmanjšalo število požarov in požarne škode. Dejavnost gasilske organizacije je v nasprotju z drugimi družbenimi organizacijami točno določena s temeljnim zakonom o varstvu pred požarom. Ta zakon določa gasilski organizaciji opravljanje javne službe, osnovnim upravnim oblastem pa nalaga obveznost, da vzdržujejo gasilsko organizacijo in da jo tehnično sodobno opremito in s tem usposobijo za uspešno akcijo pri požarih in drugih elementarnih nesrečah.

Požarnovarnostni teden je tudi ugodna priložnost, da pride gasilska organizacija v tesnejše sodelovanje z oblastnimi organi in drugimi družbenimi organizacijami, saj je predvideno, da se sestavijo ob tej priložnosti komisije za delo v

tem tednu. Načrt dela naj bo tak, da se z njim opozori javnost na važnost gasilske organizacije, ki je postala pomemben družbeni činitelj v komun, in da potrebuje gasilska organizacija moralno, materialno in strokovno pomoč vseh organizacij in državljanov v okviru stanovske skupnosti. Požarnovarnostni teden je tudi namenjen pridobivanju novih članov, predvsem mladine, zea oziroma da se gospodinjstva opredujejo preventivnih ukrepov v gospodinjstvu in o pravilni vzgoji najmlajših v zvezi z ognjem, vedno je na Gorenjskem največ požarov zaradi lahkomiselnosti, pahljivosti in nepoznanosti in ali ga požarnovarnostnega tedna in odpravi te slabosti. Razumljivo da ne more požarnovarnostni teden rešiti vse preventivne problematike in problematike tehnične opremljenosti, ki je posebno pereča. Priprani pa smo, da bo med vseh državljanov povzročil največje zanimanje in skrb za varovanje našega gospodarstva na vseh področjih.

Teden požarne varnosti, ki bo letos v dneh od 21. do 27. maja, bo imel na Gorenjskem še poseben poudarek, ker bo hkrati odprt na gasilski dom gorenjskih gasilcev v Kranju. — Ing. D. K.

IZŠLE SO »BLEJSKE TURISTIČNE INFORMACIJE 1962«

Pred dnevi je izšla lična brošura z naslovom »Blejske turistične informacije 1962«, izdala je Turistično društvo Bled v nakladi 18.000 izvodov. Razen raznovrstnih podatkov o Bledu so v njej vojni redi za letalske, letniški in avtobusni promet in opisi turističnih in zgodovinskih zanimivosti, pa se vrsta podatkov — zanimivih za slehernega obiskovalca Bleda. Prav tako najdemo informacije o cenah turističnih uslug v letošnjem letu, lektor prireditve, program letnega predstava in zemljevid Bleda s okolico. — St. S.

Perspektivni razvoj mlekarstva na Gorenjskem

Večja potrošnja terja tudi večjo proizvodnjo

Za uvod splošna ugotovitev! Podatki kažejo, da Slovenel in tudi mi Gorenjci ne znamo ceniti vrednosti mleka in mlečnih izdelkov. Mleko je namreč edina hrana, ki nudi vse snovi, ki so za rast in zdravje neobhodno potrebne. Te ugotovitve smo tudi pri nas pogosto poudarjali, zlasti se v zadnjem času, ko smo se pričeli načrtno boriti za povečano potrošnjo mleka. Iz istih razlogov tudi v drugih državah težijo za čimvečjo potrošnjo mleka in mlečnih izdelkov, čeprav je v nekaterih deželah mleko postalo že nacionalna pijača.

Za konkretizacijo nekaj podatkov! Celotna letna potrošnja mleka na osebo znaša na Norveškem, Švedskem, Finskem in v Švici 300 kilogramov, v ZDA in Kanadi 240 kilogramov, v zahodnoevropskih državah 220 kilogramov in v Južni Evropi 100 kilogramov. Na Gorenjskem pa se povprečna letna potrošnja mleka in mlečnih izdelkov na osebo giblje takole: kmetje 200 kilogramov, nekmetje 150 kilogramov, ki dobiva mleko neposredno od proizvajalca, 154 kilogramov in oni nekmeti, ki prejemajo mleko preko mlekarne, 111 kilogramov. Povprečno torej porabi prebivalec kranjskega okraja na leto 151 kilogramov mleka in mlečnih izdelkov ali dnevno 40 dkg. Ti podatki torej

zgovorno kažejo, da je potrošnja mleka in mlečnih izdelkov na Gorenjskem znatno pod potrošnjo, ki jo imajo dežele, kjer so ljudje bolj seznanjeni z vrednostjo mleka kot živila.

Kakor smo že uvodoma omenili, se tudi pri nas kaže težnja po povečani potrošnji mleka in mlečnih izdelkov. Predvidevamo, da bo leta 1965 znašala letna povprečna potrošnja mleka na prebivalca našega okraja 220 kilogramov in bomo tako šele to leto dosegli zahodnoevropsko povprečje iz leta 1959. Predvidena potrošnja mleka pa je v tesni povezavi s samo proizvodnjo, ki se bo morala znatno povečati. Predvsem se bo povečal odkup mleka od kmetijskih posestev, in sicer od

1.344.395 litrov mleka v letu 1961 na 7.803.000 litrov v letu 1965. V celoti naj bi mlekarne v tem letu odkupile 13 milijonov litrov mleka, to je za približno 4,6 milijona litrov več kakor preteklo leto. Za kritje vseh potreb pa bi morala znašati proizvodnja mleka v letu 1965 49 milijonov litrov.

Planirano povečanje mleka na kmetijskih gospodarstvih pa je seveda v znatni meri odvisno tudi od pridobivanja in arondacije zemljišč. To je namreč prvi pogoj za uspešno realizacijo postavljene plana. Za pridobivanje zemljišč bodo kmetijska posestva potrebovala približno 200 milijonov dinarjev. Če pa se tempo pridobivanja zemljišč ne bo povečal, pa bo tudi pridobivanje tržnih viškov — v našem primeru konkretno 7,8 milijona litra mleka — ogrožena.

Preteklo leto je znašala proizvodnja mlečnih izdelkov nad 582 tisoč kilogramov, od tega je bilo 321 tisoč kilogramov sira. V druge okraje so naše mlekarne prodale približno 177 tisoč kilogramov

mlečnih izdelkov, doma pa 405 tisoč. Skupna potrošnja pa je znašala 767 tisoč kilogramov; torej je bilo potrebno iz drugih področij uvoziti 361 tisoč kilogramov mlečnih izdelkov. Od te količine je bilo približno polovico masla in polovico sira. Za te mlečne izdelke je bilo potrebnih 6,3 milijona litrov mleka. Če upoštevamo izvožene količine mlečnih izdelkov, tedaj ugotovimo, da je znašal primanjkljaj mleka v preteklem letu v našem okraju 4,2 milijona litrov.

Razmišljanje o lanskoletnem primanjkljaju in perspektivni potrošnji mleka nas privede do zaključka, da bo primanjkljaj mleka in mlečnih izdelkov vsako leto večji. Zato je potrebno preusmeriti naše mlekarne z oči na gorenjsko tržišče in poskrbeti njihove zmogljivosti. V tem smislu bo rekonstruirana mlekarne v Cirkah in sirarna v Bohinju. Rekonstrukcija mlekarne v Cirkah, katere stroški bodo znašali približno 250 milijonov dinarjev, bo končana v letih 1962 do 1963. Načrt za izgradnjo sirarne v Bohinju pa predvideva, da bi bil to izključno predelovalni obrat za sir ementalec; količine konzumnega mleka bodo minimalne in le za potrebe tamkajšnje prebivalstva in gostinskih obratov. Mlekarne v Škofji Loki ne bo povečala svojih zmogljivosti, vendar pa je sposobna prevzeti povečano količino mleka iz dru-

benega sektorja. Blejska mlekarne zaradi neugodne lokacije glede na urbanistični načrt razvoja Bleda in zaradi nekaterih drugih razlogov nima možnosti razvoja, čeprav se bo na njenem odkupovalnem območju razvilo kmetijsko gospodarstvo. Na jeseniškem območju pa naj bi delovala mlekarica, ki bi dnevno prevzela do tisoč litrov mleka. V turističnih mesecih bi prodajala sveže mleko in ga delno predelovala v skuto, maslo in jogurt. Mlekarica bo delala samo za potrebe turizma in preskrbovala hotele. Imela naj bi tudi lastno mlečno restavracijo. Najpomembnejši dotok mleka v to mlekarico bo iz področja Podkoren-Rateče, ker se na ostalem jeseniškem področju proizvajalci preusmerjajo v pranje goveje živine.

Preskrbovanje s konzumnim mlekom in delno tudi z mlečnimi izdelki je zagotovljeno tudi v prihodnje. Da bi zagotovili tudi ustrezno preskrbo z mlečnimi izdelki, pa bo nujno potrebno maksimalno izkoristiti vse zmogljivosti mlekarne in težiti za tem, da bi mlekarne zajele čimvečjo količino mleka iz zasebnega sektorja, to je tistega mleka, ki ga danes privatni proizvajalci prodajajo neposredno nekmetičnemu prebivalstvu. To bi bilo potrebno vse do tlej, dokler ne bodo družbena posestva s svojo proizvodnjo krila potrebe nekmetičnega prebivalstva.

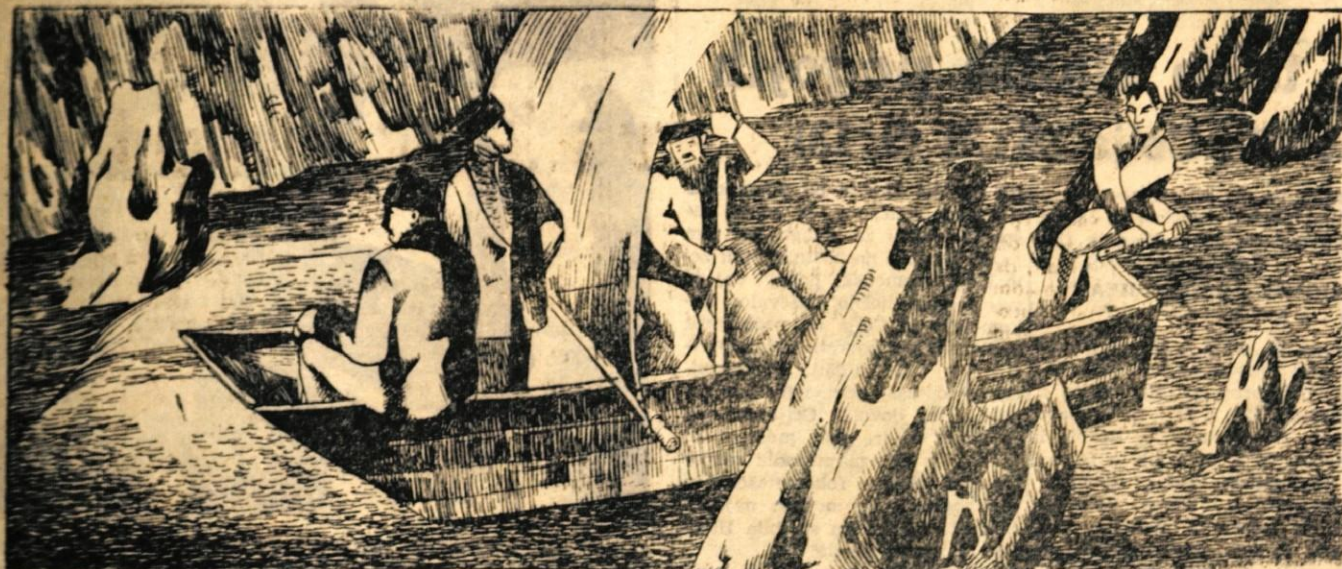
Razen doslej omenjenih zabav pa bo v prihodnje potrebno vključiti proizvodnjo vseh gorenjskih mlekar in uvesti delno specializacijo proizvodnje. Specializacija naj bi se uvajala predvsem pri izdelavi mlečnih izdelkov. Prav tako je potrebna tudi komercialna in strokovna povezava med mlekarjami. Omenjeno zahtevno opreduje dejstvo, da moramo gledati na Gorenjsko glede preskrbe z mlekom in mlečnimi izdelki kot na celoto. Oskrba mest in drugih industrijskih središč terja povečavo z mlekarjami. Dvorazniznega mleka iz drugih okrajev je odvečen. Tudi Jesenice, ki sedaj dobivajo mleko iz ljubljanske mlekarne, bi ga lahko dobivale s gorenjskega področja. Pri obkrožanju Jesenic z mlekom in mlečnimi izdelki obstajata dve možnosti. To železarsko središče lahko oskrbovala mlekarica Črna ali pa kmetijska zadruga Jelovca iz svoja obrata Poljca. Kateri možnost je najugodnejša, pa bodo pokazali izračuni.

Problematično mlekarstva na Gorenjskem je proučevala posebna komisija, ki jo je imenoval upravni odbor Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo okraja Kranj. Ta komisija je skupno z živinorejskim odborom sprejela sklep, naj v mlekarški obrati na Gorenjskem zaradi enotnega nastopa in vpliva na potrošniško ustvarjanje sifno združenje. — P.

Jack LONDON Krištof Dimač

Priloga: Stanke SIMENC

Riše: Janez GRUDEN

37. Jezero Lindermann je ozka gorska globel, napolnjena z vodo. V eter je stalno vlekli z gorskih strmin. Potegnili so odedo na jam- bor in čoln je odbrzel po vodni gladini. Stine in Sprague sta takoj postala zadovoljna. Kriš je krmaril vso pot.

38. Jezero Lindermann in Bennett veže potok. Lahko naložen čoln so speljali po ozkem, deročem vodnem toku. Večino blaga pa je bilo treba prenesti od konca enega jezera do začetka drugega. Kriš in Čok sta garala dva dni, medtem ko sta gospodarja za ta čas izgubila kot kafa.

39. Stevilne ovire so jim prečile pot. Prišle so brzice. Najprej Box Canyon, niže White Hors. Box Canyon je bil past. Čolnu, ki je zapeljal vanj, ni bilo vrnišve; moral je skozenj. Na obeh straneh so kipele k nebu navpične skalne stene. Reka se je stisnila in divje bobnela skozi ta temni pretok.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam hišo na Jesenicah. — Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod »Gorenjeka« 1981

Poceni prodajam levi štedilnik na 1 ploči. — Sempeterska 25 1993

Prodajam »Fiat-1100« — C. — Hruje 32, Kranj 2022

Prodajam moped »Colibri«. — Na- kov v oglašnem oddelku 2046

Prodajam suhe smrekove deske, plohe in tramove za ostrašje. — Naslov v oglašnem oddelku 2047

Zaradi selitve poceni prodajam več različnih stvari. — Rupa 25 2048

Rabljen štedilnik prodajam po ugodni ceni. — Kutinova 4 2049

Prodajam kravo, ki bo konec me- seca četrtič teletila. — Kupim ročni voz na dve gumi koleci (cena). — Zorman, Valburga 29, Smlednik 2050

kupim

Kupim vola, do 500 kg težkega, vajenega del. — Naslov v oglašnem oddelku 2051

ostalo

Javno izrebanje kuponov bo v torek, 22. maja, ob 17. uri v trgo- vini. — Delikatesa Kranj 2052

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ poslovalna enota Gradbena grupa sprejme za gradbena dela 1 kvalificirana tesarja — stal- na ali več tesarjev — sezonocev. Osební dohodki po pravilni- ku podjetja.

Krojač dobi honorarno zaposli- tev. — Ponudbe oddati v oglašni oddelku 2053

Izgubljen denarnico z osebno izkaznico na ime Marija Pejič, prosim vrniti na naslov v oglaš- nem oddelku 2054

Po kolovozni poti od Drulovke do Kranja sem izgubil denarnico z dokumenti na ime S. J. — Pro- sim najditelja, da dokumente vrne, denar pa obdrži za nagrado 2055

Izgubljen denarnico lahko last- nik dvigne v oglašnem oddelku. 2056

NESREČE

POŽAR V LEKARNI

V petek, 18. maja, ob 16.30 je prišlo do požara v laboratoriju kranjske lekarne. Pri kuhanju je zdravilna masa prekipela in se vnela, pri čemer je zgorel tudi ekshavator. Ode je za okrog 120.000 dinarjev. Gasilec je uspe- lo požar kmalu pogasiti.

V STRUŽEVEM JE GORELO

V petek, 18. maja, ob 21.30 je začelo goreti v livarni Antona Se- lana v Struževem v Kranju. Vnele so se deske nad sušilnico, v kateri so se sušili kalupi. Ogenj se je naglo razširil, tako da je zgorel del strešne konstrukcije in stropa. Kljub nujni intervenciji gasilcev je škoda za okrog 400.000 dinarjev. Poslopje ni zavarovano.

PADEL JE S KOLESOM

Anton Rodež iz Kranja se je v pelek, 18. maja, zvečer zadrževal v gostilni »Pri zlati ribi«. Ob pol polnoči se je odpravil proti domu. Ker pa je pred tem pil, njegova vožnja s kolesom ni bila posebno varna. Ko je peljal proti Savski cesti, je padel in se precej poško- doval. Odpeljali so ga v Zdrav- stveni dom.

Deset let kranjske „Delikatese“

Jutri bo preteklo 10 let, od- trgovsko podjetje »Delikatesa«. kar je bilo v Kranju — 22. Za začetek sta v okviru pod- maja 1952. leta — ustanovljeno jetja delovala le trgovina in

stojeci bife. Ob tem moramo omeniti, da je bila trgovina »Delikatese« prva tovrstna pri nas, ki je bila odprta nepre- kinjeno od jutra do večera, ob nedeljah in praznikih. To je bila vsekakor velika pridobitev za Kranj.

Ob začetku je bilo zaposlenih le 14 delavcev in uslužbencev, ki so jih navedli na leto kar za 36 milijonov dinarjev. Stroj, ki so jih uporabljali v svojih obratih, so imeli izpo- sojene in zastarele. Ščasoma pa so kupili nove in trgovino opremili. Najprej so dobila uređili bife in druge prostore.

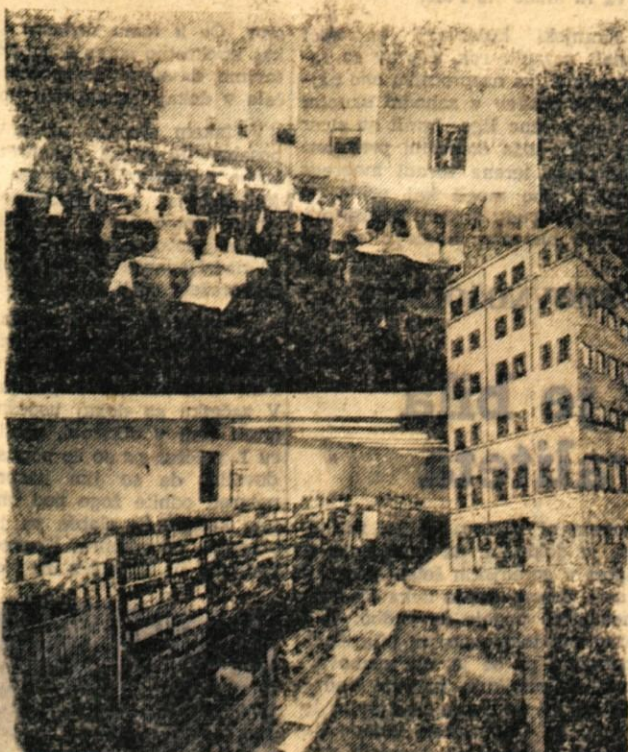
Podjetje »Delikatesa« pa je iz leta v leto dobivalo vse večji pomen za Kranj. Iz leta v le- to se je razvijalo in večalo. Kmalu po ustanovitvi so od- prli tudi ribarnico in hkrati za- čeli zidati restavracijo »Park«, ki sedaj obratuje približno že tri leta.

V zadnjem času se je podjet- je združilo z nekdanjim go- stinskim podjetjem »Hotel Evropa« in vsemi obrati. Od- prli so bife na kopališču in v kinu »Storžič«.

Tako deluje danes v okviru podjetja »Delikatesa« trgovina z delikatesnim blagom, ribar- nica, hotel Evropa, restavracija »Park« ter bifeja Delfin in kino Storžič. Razen tega so še gostišča: Kokra na Primsko- vem, Majolka v Senčurju, Maje v Preddvoru, gostilne v Zab- nici, Besnici in Rakovici ter okrepčevalnici na kolodvoru in v letnem kinu Partizan.

Ob ustanovitvi je imelo pod- jetje za 700.000 dinarjev osnov- nih sredstev, danes jih imajo že za 144 milijonov dinarjev. Kot smo že omenili, je bil pro- met takrat 36 milijonov dinar- jev, danes je že okoli pol mili- jarde dinarjev, pred desetimi leti je bilo zaposlenih 14 delav- cev, danes pa jih je že 142.

(Ta prostor smo odstopili pod- jetju »Delikatesa« Kranj)

dita za njim. Peljita se v Finse. Tam bi vaju rad jaz imel med seboj in — Jorgensenom.

»Okay,« je dejal. »Poklical vaju bom v hotelu v Finse, kakor hitro bo mogoče.« Prikimal je in medtem ko se je ladja počasi oddaljevala, sem stekel po pomolu. Tedaj je že zavil z močnim trobiljem k pomolu od- prti osebni avtomobil. Ko se je taksi ustavil, je skočil Sunde s se- deža pri vozniku. Zadnji sedeži so bili polni nahrbtnikov in smučí. Zagrabl je moj tornister in dejal: »Skočite tu zadaj v avto, tam boste lahko do kraja uredili svoj nahrbtnik. Še preden sem se zave- noj in vrgel moj telečnjak na nahrbtnike. Še preden sem se zave- del, smo se že odpeljali. »Z avtomobilom lahko pridemo do Vas- sbygdona,« je dejal, medtem ko smo zavili preko trga in potem na levi ob obali reke.

Sledila je ena najbolj divjih voženj, kar sem jih kdajkoli doži- vel. Voznik je bil neki Sundejev prijatelj iz časov odporniškega gibanja in je očito poznal vso najnost našega primera, kajti vozil je tako, kot bi mi bil za petami vsi hudici. Cesta se ni mnogo raz- likovala od kamenite steze. Poskakovali smo in se stresali po dolini. Hribi pred nami so bili čez polovico zaviti v meglo in sneg. Iz obeh strani so se nam bližala skalnata pobočja in bilo nam je, kot bi nas vsak hip hotelo zasipati kamenje z obronkov.

Sunde se je obrnil na svojem sedcu, medtem ko sem jaz sku- šal urediti stvari v svojem nahrbtniku, pri čemer sem moral obe- nem paziti, da me ne vrže iz avtomobila. »Lovaas ima točno eno uro prednosti,« je dejal. »Tale Harald,« pokazal je na voznika z gla- vo, »se je pravkar vrnil iz Vassbygdona, ko sem ga poklical. On je Lovaasa peljal tja.«

Ena ura! Če se bova resnično podvzivala, bi ga lahko še dohi- tela. Pomislil sem na Lovaasov trebuh, toda takoj sem se zopet spomnil, kako uren je znal biti na svojih nogah. Enourni prednost ni bila malenkost. Toda imela sva drugo prednost: vedela sva, da je Lovaas pred nama, medtem ko o nni vedel, da sva midva za njim. »Kdo je bil z njim?« sem vprašal.

»Njegov krmar in še en mož,« je bil odgovor. Obrniti okoli nas so se nekoliko znižali in podolgovata vodna površina je na- polnila dolino. »Vassbygdén,« je zaklical Sunde. Na nasprotnem koncu je stala skupina hiš, ki so se zrcalile v jasni zelni vodi.

Peljali smo se okoli jezera in potem se eno miljo više po dolini do vasi Vassbygdén. Tukaj so se taksi ustavili, ceste je bilo konec. Iztovorila sva svoje stvari in si naložila nahrbtnike in smučí na

rame. Bilo je neverjetno težko. Razen obleke sva imela v nahrbt- niki hrano, v glavnem sir in čokolado. Smučí sva pritrčila prav na vrh. Harald je s svojim taksiem izgubil v dolino, midva pa sva se obrnila proti hribom. Zrak je bil hladen in vlažen. Nahrtnik me je vlekel na nevajena ramena. Izposojeni čevlji so mi bili pre- veliki. Preklinjal sem Farnella in se pričel potiti.

Ceprav je bil Sunde majhen možček in komaj pol tako visok kot jaz, je vendar on določal hirost hoje. In ko sem ga vprašal, ali meni, da bova lahko Lovaasa še to popoldne dohitela, je dejal: »Še pred nočjo morava priti v turistično kočo Osterbo, razen če hočete prenočiti v kakšni od starih planinskih koč.«

»Potem se je dvignil mesec,« sem ves zasopel odvrnil. »In pri mesečini bova šla dalje.«

»Morda,« je dejal. »Toda počakajte, kako vam bo pozneje pri- duši. Do Osterba je še lep kos hoje — več kot dve morski milj. In vsaka norveška ima sedem angleških milj.«

Dalje sva hodila molče. Od časa do časa je bila najina pot bolj ravna in korito reke se je toliko dvignilo, da naju je skoro do- seglo. Potem sva se vlekla skozi ozek in tesen prehod, kjer je vo- da divje šumela. Pred nama je gnetla voda. Pri tem razgovor ni bil mogoč. Reka je zaradi začetka pomladi narasla in voda je preli- vala skale v velikih valovih.

Nad slapom so se skale nekoliko razširile in pred nama so se pokazala pobočja, porasla s svežo spomladansko travo. Posamezni kosi skal, veliki kot hiše, so ležali raztreseni v dolini. V varstvu ene takih skal so stali ostanki stare lesene koč. »Planinska koč«, mi je zaklical Sunde v uho. »Stara je več kot dvesto let. V nej je dolgo časa živel pozimi in poleti neki star človek. In on je vsa- kogar, ki je prišel iz doline, ubil. Zares, bil je pravičen pojav.«

Koča je bila stara in razpadla. Stene so bile iz velikih obtesa- nih debel, na ognih so koncih moleli kot pri skladovalnicah lesa. Streha je bila iz brezovega lubja in pokrita s travo. Sedel sem, da bi se spočil in prišel zopet do sape, obenem pa dal svojemu srcu, ki je divje razbijalo, da se vsaj malo pomiri.

»Pridite zdaj, gospod Gansert,« je zaklical Sunde. »Saj niste niti še prav začeli.« Obrnil se je in nadaljeval s hojo. Njegova majhna postava je bila videti, kot da jo bodo nahrtnik in smučí stisnile. Bil je podoben pošu s hiško na hrutu. In res ni bilo vi- deti, da bi bil bolj htel kot kakšen pošu, vendar je v stalnem ritmu njegovih nog ležala prav posebna moč. Brez naglice in vendar na- glo so njegovi koraki požirali razdaljo.

Hammond Innes:

50

Sinji led

Na poti v svojo kabino sem poklical Dika in mu dejal: »Dick, ti ostaneš na ladji. Zapelji Jillo in Curtisa v Flaam in se potem zopet vrni sem. Zadržajte se zunaj v fjordu in držite stražo. Wilson in Carter naj ostaneta pri tebi. Ne pusti se pretentati z nobenimi novicami, da bi odšel od tod.«

Segel sem v spodnji predal svojega predalnika in vzel oba re- volverja. Videl sem, kako je dvignil obrvi.

»Okay,« je dejal. »Našel me boš vsidranega kje zunaj, kjer je veča dovolj plitva, da najdem dno za sidro. Če bi pa hotel priti ponoči na ladjo, mi z žepno svetilko posveti G-E-O-R-G-E.«

»Prav,« sem dejal in odprl svojo denarnico. »Tu imaš petdeset dolarov. Dam Curtisu dvajset in Jilli deset. Ostanek obdrži sam, če potrebuješ Ulvika, je njegova številka Bergen 155102.«

Naglo sem prebrskal predale in vzel, kar sem potreboval — nogavice, pulover, rokavice, dežni plašč. »Daj mi nekaj cigaret, in pol steklenice whiskeyja,« sem dejal Dicku. »In priloži še nekaj sveč, ki ležijo v kuhinji. Tam je tudi majhna žepna svetilka.«

V petih minutah je bilo vse spravljeno v starem nahrtniku in se pripravljen sem bil za odhod. Vrgel sem nahrtnik čez ograjo na pomol. »Odvezite vrvi!« je ukazal Dick. Wilson je stekel k vr- vemu. Jili je stopila k meni in dejala: »Mnogo srečel! Njene rjave oči so bile kot zasenčene v veliki bolečini. »Daj bog, da bi ga prav- dočasno dosegla,« je zasepetala. In potem se je nenadoma nagmala naprej in me poljubila na usta. »Hvala,« je dahnila in se naglo obrnila.

»Odveži od zadaj,« je zaklical Dick Wilsonu. V tem je že pričel delati stroj. Še enkrat sem se obrnil h Curtisu: »Zaupam vama, da boste dohitela Dahlerja,« sem dejal. »Če se pelja v Bergen, ne poj-

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Rokomet Republiška liga — moški

Borbenost zmaguje v še tako slabih pogojih

Tržič, 20. maja — Dopoldne so tržičski rokometarji na svojem igrišču, ki je bilo prepravljeno od nenehnega dežja, zabeležili nadaljnji dve točki v republiški ligi. Zmaga nad celjani je drugi uspeh članov tržičkega Partizana odkar tekmujejo v republiški ligi.

Značilno za današnjo tekmo je: velika borbenost domačinov v drugem polčasu; potem je kazalo, da bodo celjani deležni obeh točk, zakaj v prvem delu so bili gostje precej boljši od gorenjskih partnerjev.

Moštvi sta nastopili v sledečih postavah: CELJE — Krivec, Goršič 5, Ogrizek 7, Levstik, Križnik 1, Snedič 3, Hribnik 2, Jordan, Ratej 3, Henikman; TRŽIČ —

Hafner, Dobre 6, Vidovič 7, Mencinger 2, Hladnik 8, Čadež, Kufic, Ješe 2, Gros in Meglič.

Razmeroma dobro je sodil Savic iz Ljubljane.

Celjani so današnjo igro odlično začeli ter kmalu povedli s 7:2. Vodstvo so obdržali skozi ves polčas, ki so ga sebi v prid zaključili s 13:9.

Gledavci so prezgodaj napovedovali poraz domačinov. Ti so takoj v začetku drugega dela izvrstno začeli ter s tremi zaporednimi polnimi zadetki zmanjšali razliko na 12:13. Igravei Tržiča so v naslednjih petih minutah tudi že izenačili (16:16). Potem je odlični Hladnik prvič danes dosegel vodstvo za svoje moštvo (17:16),

DVE TEKMI PRELOŽENI

Kranj, 20. maja — Danes bi morali biti odigrani na igrišču Mladosti dve tekmi republiške rokometne lige, vendar sta bili odgojeni na kasnejši čas zaradi izredno slabega vremena. Igrišče je bilo poplavljeno, razen tega pa je ves čas močno deževalo. Rokometarji Mladosti bi morali odigrati tekmo z Brežicami, igravke pa z ekipo Partizana iz Črnomlja. Kdaj bosta tekmi odigrani bo odločila tekmovalna komisija RZS. J. J.

Namizni tenis Republiška liga

Jesenice : Triglav 1 : 9

Jesenice, 19. maja — Včeraj je na Jesenicah gostoval kranjski Triglav, kjer je v okviru slovenske namiznoteniške lige premagal domače moštvo. Kljub temu, da so državni prvaki nastopili spet

v pomlajeni postavi, so bili veliko uspešnejši od domačinov, le Kavčič je pospravil »tradicionalno« zmago nad Tomcem.

Rezultati: — Tomc : Kavčič 1:2 (16:21, 31:18, 21:23), Janškovec : Buh 2:0 (21:16, 21:10), Frelih : Rebolj 2:0 (21:10, 21:23), Tomc-Frelih : Kavčič-Rebolj 2:0 (21:9, 23:21), Knap : Pavlič 2:0 (21:14, 21:12), Klevišar : Krajzelj 2:0 (21:8, 21:19), Knap-Klevišar : Pavlič-Krajzelj 2:0 (21:13, 21:16), Janškovec : Kavčič 2:0 (21:11, 21:19), Tomc : Rebolj 2:0 (21:19, 21:18), Frelih : Buh 2:0 (21:16, 21:11), Knap : Krajzelj 2:0 (21:16, 21:14). Prvoimenovani so igralci Triglava. L. Knap

LESTVICA REPUBLIŠKE NAMIZNOTENIŠKE LIGE:

Triglav	4	4	0	0	36:6	8
Odred	2	1	1	0	17:10	3
Fužinar	3	1	1	1	24:21	3
Mladost	3	1	1	1	18:21	3
Ljubljana	2	1	0	1	9:16	2
Ilirija	2	0	1	1	12:17	1
Logatec	1	0	0	1	4:9	0
Jesenice	3	0	0	3	7:27	0

SREDNJEŠOLSKÉ IN OSNOVNOŠOLSKÉ ŠPORTNE IGRE

Množičnost je bila največja kvaliteta

Kranj, 19. maja — Včeraj so se gorenjski srednješolci in učenci osemletk spet pomerili v športnih igrah. Množice ekip so se zvrstile na košarkarskem igrišču v Kranju, rokometnem igrišču v Radovljici ter odbojškem in nogometnem igrišču na Bledu. Skoraj vse gorenjske srednje in strokovne šole ter večina osemletk so poslale svoja zastopstva na tekmovalna, ki so trajala ves dan in so bila dobro organizirana. Za to so zaslužni predvsem predavatelji telesne vzgoje, ki so se tokrat zares izkazali. Edino napako so morda napravili s tem, da niso predvideli tolike udeležbe in so se zato nekatera tekmovalna zelo zavlekla, mladinci in pionirji pa so igrali preveč tekem in so bili zato utrujeni, kar pa

gotovo ni zdravo. Velika udeležba je dokazala, da zanimanje za šport v gorenjskih šolah še vedno raste, čeprav imajo nekatere prav nemožne pogoje za vadbo. Tudi kvaliteta tekmovalni ni bila slaba, pokazalo pa se je, da tekmovalcem primanjkuje načrtna vadbe. Ta se bo po šolah uveljavila le če bo na Gorenjskem ustanovljena še več šolskih športnih društev, kajti ta društva lahko najboljše dvigajo kvaliteto šolskega športa.

NEKAJ REZULTATOV: KOŠARKA mladinci — 1. Gimnazija, Škofja Loka, 2. Gimnazija Jesenice, 3. Gimnazija Kranj, 4. TT Kranj, 5. IKS Kranj; mladinke — 1. Gimnazija Jesenice, 2. Gimnazija Kranj, 3. Gimnazija Šk. Loka; pionirji — 1. »Stane Zagor-Kranj, 2. »France Prešeren-Kranj, 3. »Tone Cufar-Jesenice 4. Škofja Loka; pionirke — 1. »Stane Zagor-Kranj, 2. »France Prešeren-Kranj, 3. Škofja Loka. ODBOJKA mladinci — 1. Gimnazija Jesenice, 2. Gimnazija Kranj, 3. MIS Jesenice; mladinke — 1. Gimnazija Kranj, 2. Gimnazija Jesenice, 3. ESS Kranj. NOGOMET — 1. IKS Kranj, 2. TSS Kranj, 3. ROKOMET mladinci — 1. IKS Iskra, 2. TTS Kranj, 3. Vajenska šola Kranj, 4. Gimnazija Kranj, 5. Vajenska šola Radovljica, 6. Gumarski izobraževalni center Kranj; mladinke — 1. ESS Kranj, 2. TTS Kranj; pionirji — 1. »Lucijan Seljak-Stražišče, 2. Duplej, 3. »Grajzer-Tržič, 4. Križe, 5. »Simon Jenko-Kranj, 6. Cerklje; pionirke — 1. »Lucijan Seljak-Stražišče, 2. Radovljica, 3. Železniki, 4-5. »Grajzer-Tržič, Senčur, 6. Senčur.

SKUPŠČINA PRELOŽENA

Jesenice, 20. maja — V domu TVD Partizan Jesenice je bila danes dopoldne napovedana druga redna skupščina okrajne zveze za telesno vzgojo. Ob napovedani uri je bilo v dvorani le sedem delegatov in tudi pozneje se jih je zbrala le ena tretjina. Zaradi tega je bila skupščina preložena.

za njim pa sta bila z neverjetno naglimi predori uspešna še Dobre in Vidovič ter zopet Hladnik (20:

TRIGLAV : RADOVLJICA

12 : 6 (5 : 4)

Kranj, 20. maja — V prvenstveni tekmi rokometne lige je vodilni Triglav premagal Radovljico z rezultatom 12 : 6 (5 : 4). Triglav: Košnik, Sotelišek II 5, Rebolj I 3, Rebolj II 2, Stružnik 2, Chvaltal; Radovljica: Pesjak, Ravnikar 2, Gašperšič 1, Koren, Vobič 1, Tadič 1, Lotrič. Z manjšimi napakami je sodil Javornik iz Kranja.

Kranjčani so nastopili močno oslajeni in le s petimi igralci v polju. Močan dež in igrišče prekrito z lužami sta povsem onemogočila hitro in tehnično igro.

ZA DAN MLADOSTI TURNIR NA GOLNIKU

Golnik, 20. maja — Rokometni klub Storič iz Golnika pripravlja za dan mladosti 25. maja na Golniku turnir moških ekip. Na tekmovalni slovan iz Ljubljane, letošnjemu bodo sodelovali: zvezni in republiški prvaki Krim iz Ljubljane, kranjska Mladost in Partizan Tržič.

J. J.

Košarka Druga zvezna liga

Dobro le v začetku

Kvarner 60 : Triglav 54 : 42 (20 : 23)

Reka, 20. maja — V prvenstveni košarkarski tekmi druge zvezne lige je sinoči domači Kvarner 60 premagal Triglav iz Kranja z rezultatom 60 : 42 (20 : 23). KVARNER: Kosanović 19, Rapaić 16, Kirindžić 7, Eškinja 6, Komen 5, Glavan 2; prosti meti 18 : 9. TRIGLAV: Peirić 13, Belehar II 12, Rus II 8, Belehar I 5, Bohine 2, Klavara 2; prosti meti 24 : 10. Dobro sta sodila Lukešič in Karlova in Mišič iz Pule.

Kranjski košarkarji so spet ostali praznih rok, čeprav so tokrat imeli za nasprotnika eno najslabših moštev v zahodni skupini druge zvezne lige. Igrali so sicer na Reki, toda domačini prednosti domačega terena zaradi mokrega igrišča niso mogli kaj prida izkoristiti. Tudi fizično Rečani niso bili bistveno močnejši od go-

stov. Če k temu dodamo še dokaj konkretno sojenje, lahko ugotovimo, da sta se nasprotnika srečala v dokaj izenačenih pogojih.

V takem slučaju pa pride še posebej do izraza kvaliteta in borbe posameznih ekip ter taktika igranja. Za triglavane spet lahko ugotovimo, da so dobro začeli, saj so ob odmoru celo vodili. V nadaljevanju pa so popustili in poraženi odšli z igrišča.

Taktika z zadrževanjem žoge se je obnesla le v prvem delu, ko so napade zaključevali z uspešnimi meti na koš ali pas prodori. V začetku so dokaj uspešno igrali tudi v obrambi, proti koncu 1. polčasa pa so že popustili in dovolili, da so jim nasprotniki pobirali odbite žoge pod obrambnim košem. Še slabša pa je bila obramba po odmoru. Kosanović v prodorih in Rapaić z meti od da-

Odbojkarji iz Kroke so včeraj v zelo lepi igri premagali tekmece iz Izole, s tem pa so ostali na prvem mestu II. republiške lige

Odbojka

II. REPUBLIŠKA LIGA — MOŠKI

Namesto v Kropi - na Jesenicah

Jesenice, 20. maja — V Kropi bi morala biti danes dopoldne prvenstvena tekma druge republiške odbojkarške lige med moštvoma Kropa in Izole. Ker je bilo igrišče poplavljeno, na njem ni bilo moč igrati in bi tekma morala odpasti.

Kroparski odbojkarji pa so pokazali pravo športno zavest in tudi iznajdljivost. Oskrbeli so avtobusni prevoz na Jesenice, kjer

so se z gosti lahko pomerili pod streho, s tem pa so jim prav gotovo prihranili mnogo nepotrebnih stroškov, ki bi jih izolčani

Kropa : Izola 3 : 1

imeli če bi ponovno prišli v Kropo.

Tekma je bila v telovadnici osnovne šole na Jesenicah, kjer je bila v 3:1 — po zelo lepi igri — v korist odbojkarjev iz Kroke. Seti 6:15, 15:2, 15:4 in 15:11. Tako so dobri odbojkarji kluba iz Kroke s to zmago obdržali vodstvo na lestvici II. lige.

P. Ulag

Poraženi gimnazijci

KRANJ : ŽIROVNICA 1 : 1

Kranj, 20. maja — V telovadnici gimnazije so domači odbojkarji podlegli razigranim gostom iz Žirovnice z 1:3. Tekma je sodila v okvir II. republiške lige — zahodna skupina.

ŽIROVNICA: Vengar, Mekina, Bergelj, Krevel, Oven, Svedna, Jenko, Pšenica; KRANJ: Peme, Zepič, Sajovic, Keše, Zagar, Janškovec, Jenko in Soklič.

Edino prvi set so gimnazijci odločili zase s 15:6, medtem ko so v nadaljnjih treh zmagali Žirovnčani s 15:10, 15:11 in 15:13.

M. Jena

Republiška moška liga

Četrti poraz Loke

Domžale : Loka 68 : 55 (34 : 23)

Domžale, 20. maja — V četrtem kolu republiške košarkarske lige so Domžale na domačem igrišču premagale Škofjo Loko z rezultatom 68 : 55. Za DOMŽALE so dali koše: Gril 16, Dolžan 18, Rojs 28, Margon 4 in Šihtal 2; za ŠK. LOKO pa: Cerkenik 22, Hafner 14, Kolendo 7, Kafol 2, Jeme 2 in Čajič 8.

Tekma sta dokaj dobro sodila Remle in Bukovnik.

Današnji poraz Škofjeloških košarkarjev je že četrti v letošnjem prvenstvu, tako da se trenutno nahajajo na repu lestvice. Če bodo v nadaljevanju hoteli doseči kaj več, bodo morali igrati pokazati več pripravljenosti in borbenosti.

B. Čajič

JESENICE : PROLETAREC

79 : 51 (43 : 23)

Jesenice, 20. maja — V telovadnici osnovne šole na Jesenicah je bila danes dopoldne odigrana prvenstvena tekma slovenske košarkarske lige med ženskima ekipama Jesenice in Proletarca iz Zagorja. Domačinke, ki so igrale v naslednji postavi: Benedičič, Drinovc, Lakota, Berce, Vau, Sprajc, Herbst, Valentar, Pavlič in Udir, so bile odlične in premagale gostje z rezultatom 79 : 51 (43 : 23). K zmagi je največ pripomogla Benedičičeva, ki je dala 34 košev. Pri gostjih pa je bila najuspešnejša Tauerferja z 28 koši. Tekmo sta vodila Šuš in Pogačnik.

Prvenstvena tekma med moškima ekipama pa je bila zaradi slabega vremena preložena na sredo.

TRIGLAV II : JAVORNIK

49:40

Kranj, 18. maja — Včeraj je drugo moštvo Triglava v okviru okrajne košarkarske lige s tabo premagalo lanskega prvaka — Javornik — z rezultatom 49:40 (18:23).

Šah • Šah

TURNIR

Pod pokroviteljstvom Šahovske družbe Kranj in ObSS Kranj v prvi skupini je bil v petek, 18. maja, v Domu moštvo Svobode prejel prebojni JLA šahovski moštveni brzorok-pokal in praktično darilo SD nir. Nastopilo je 16 štirilanskih Kranj. Drugo plasirano moštvo ekip, katere so se borile za pre-Planike pa je prejelo darilo hodni pokal ObSS Kranj in za varne Tekstilindus, tretje moštvo pet nagrad, katere so prispevali Tekstilindus I pa darilo SD Kranj rKanj in kranjska podjetja. Darila so prejela tudi zmagovalna moštva s to zmagovalno v drugi skupini.

Nastopajoča moštva so se plasirala takole: A: skupina — Svobo-

Franc Šuš

Zadnji športni rezultati

OLIMPIJA : LJUBLJANA 4 : 1

GORICA : ILIRIJA 1 : 0

SOBOTA : CELJE 1 : 0

KOVINAR : SLOVAN 0 : 1

KLADIVAR : TRIGLAV 2 : 3

Nogomet Slovenska conska liga

Kladivar : Triglav 2 : 3

Ceprav je ekipa Triglava nastopila proti Jesenicam brez EME CADEŽ, ki je trenutno morda najboljša namiznoteniška igravka v Sloveniji, so Kranjčani vseeno želi visoko zmago

Atletika

Uspel uvod v praznovanje dneva mladosti

Kranj, 20. maja — Včeraj zvečer je odbor za atletiko pri okrajni zvezi za telesno kulturo organiziral v počastitev dneva mladosti tek po kranjskih ulicah. Tekmovanje, izvedel ga je AK Triglav, je lepo uspelo, udeležilo se ga je 45 tekmovalcev in tekmovalk iz Kamne Gorice, Visokega, Križev, Predvorja, Naklega, JLA Kranj in Triglava. Udeležba je bila za tako tekmovalno nekoliko premajhna, najbolj pa smo pogrešali atlete AK Jesenice.

Rezultati: mladinci 1000 m — 1. Hafner (T) 2:11,7, 2. Dobre (Križe) 2:15,1, 3. Kapus (K. Gorica) 2:17,4; člani 1500 m — 1. Sitar (K. Gorica) 3:51,8, 2. Pavlin (T) 3:53,5, 3. Vitas (T) 4:07,0; članice štafeta 4 x 200 m — 1. Triglav (Jamnik, Jevšnik, Tolar, Tolar) 2:04,1, 2. Visoko 2:18,3, 3. Naklo 2:23,5; ekipno — 1. Triglav (Hafnar, Dominko, Pavlin, Vitas) 12:44,2, 2. Križe 13:02,2, 3. Visoko 13:31,6.

M. Jeza

Švab 180 cm v višino

Ljubljana, 20. maja — Včeraj dopoldne je bil na stadionu Olimpije — Svobode na Viču atletski miting, ki so se ga udeležili tudi atleti kranjskega Triglava in dosegli nekaj dobrih izidov. Najboljši je nov gorenjski rekord Svaba v skoku v višino, izkazali pa so se še Solar v metu krogla, Pezdlič v metu diska in Kleč v metu na 400 metrov.

Nekaj najboljših rezultatov Kranjčanov: 100 m — Roos 12,1, Galjot S. 12,2; 400 m — Kleč 53,7, Galjot S. 56,5; višina — Svab 180 cm, Sušteršič 170 cm; krogla (7) — Solar 13,75 m, Pezdlič 11,04 m; disk — Pezdlič 38,10 m, Solar 32,83 m; ženske: višina — Salnič 135 cm.

M. Jeza